

3.2 ภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) พบหลายรูปแบบดังนี้

3.2.1 ภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีปุมยาวแหลมที่ก้นภาชนะ ลักษณะเป็นภาชนะเนื้อหนารูปทรงยาวรี ลำตัวป่อง ส่วนก้นกลมมีปุมยาวแหลม ขอบปากบนแคบแบบไห ภาชนะบางใบบริเวณใต้ขอบปากภาชนะมีการเจาะรู จำนวน ๔ - ๖ รู ไม่พบใบที่สมบูรณ์ แต่บางใบสามารถนำกลับมาประกอบคืนรูปทรงเดิมได้ ขนาดโดยประมาณของภาชนะดินเผาแบบนี้ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๔๕-๕๐ เซนติเมตร ความสูงจากปลายปุมถึงขอบปากประมาณ ๗๐ - ๘๐ เซนติเมตร เนื้อภาชนะหนา ๑ - ๑.๕ เซนติเมตร เนื้อดินละเอียด ผิวเรียบ พบจำนวน ๙ ใบ ด้านในภาชนะบางใบมีน้ำยางสีดำหนาติดอยู่ ยางมีกลิ่นเหม็นฉุนคล้ายน้ำมัน ขอบปากภาชนะบางชิ้นมีน้ำยางลักษณะไหลย้อยติดอยู่ที่ขอบปากภาชนะด้านนอก สันนิษฐานว่ามีการเคลือบผิวภาชนะด้านในหรืออาจเป็นร่องรอยของสิ่งที่เคยบรรจุอยู่ในภาชนะรูปแบบนี้ก็ว่าได้ บางใบพบว่ามีการเคลือบขาวจำนวนมากติดอยู่กับน้ำยางด้วย นอกจากน้ำยางสีดำแล้วยังพบว่าด้านในภาชนะบางใบมีคราบสีน้ำตาลเข้มเคลือบอยู่ ซึ่งยังไม่สามารถระบุได้ว่าทั้งน้ำยางสีดำและคราบสีน้ำตาลที่ติดอยู่คืออะไร แต่จากรูปแบบของภาชนะแสดงให้เห็นว่าภาชนะประเภทนี้เป็นบรรจุภัณฑ์รูปแบบหนึ่ง

ภาพที่ 20 ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีปุมยาวแหลมที่ก้น เนื้อหนา ด้านในมีน้ำยางเคลือบติดอยู่ ลักษณะคล้ายกับภาชนะดินเผาแบบแอมฟอรา “amphorae”

ภาพที่ 21 ชิ้นส่วนก้นภาชนะที่มีปุมยาวอยู่ปลายสุด

ภาพที่ 22 ชิ้นส่วนขอบปากภาชนะของภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีปุมยาวแหลมที่ก้นซึ่งได้ขอบปากมีการเจาะรู

ภาพที่ 23 ขอบปากภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ มีปุ่มยาวแหลมที่ก้น ซึ่งด้านนอกมีคราบน้ำ ยางไหลย้อยติดอยู่

ภาพที่ 24 ส่วนภายในของภาชนะดินเผา ขนาดใหญ่มีปุ่มยาวแหลมที่ก้น มีน้ำยางสีดำมี แกลบข้าวติดอยู่จำนวนมาก

ภาพที่ 25 ด้านในภาชนะดินเผาขนาดใหญ่มีปุ่มยาวแหลมที่ก้น บางใบมีน้ำยางสีดำหนาติดอยู่

จากการขุดค้นได้พบภาชนะดินเผาแบบนี้ ซึ่งยังมีเชือกสีดำร้อยอยู่โดยรอบ สันนิษฐานว่าเพื่อเป็น อุปกรณ์สำหรับเคลื่อนย้ายหรือป้องกันการกระแทกภายในเรือ จำนวน ๑ ใบ อีก ๑ ใบ มีขนาดใหญ่กว่าแต่ สภาพแตกหัก รอบ ๆ ภาชนะใบนี้ในรัศมี ๑ - ๒ เมตร พบเมล็ดหมากกระจายอยู่จำนวนมาก

ภาพที่ 26 ภาชนะดินเผาขนาดใหญ่มีปุ่มยาว แหลมที่ก้น มีเชือกพันอยู่รอบภาชนะ

ภาพที่ 27 ภาชนะใบนี้พบว่าเมล็ดหมากกระจาย อยู่โดยรอบ

หลักฐานสำคัญ คือ พบชิ้นส่วนภาชนะรูปแบบนี้ ๑ ชิ้น มีตัวอักษรจารไว้ด้านนอกผิวภาชนะ
สันนิษฐานในเบื้องต้นว่าเป็นรูปอักษรอาหรับโบราณ และส่งภาพให้ผู้มีความรู้ด้านอักษรอาหรับโบราณ
วิเคราะห์แปลความหมายของตัวอักษรแล้ว

ภาพที่ 28 ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาที่มีการจารตัวอักษรโบราณที่ผิวภาชนะด้านนอก

จากการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบในเบื้องต้นพบว่าภาชนะขนาดใหญ่มีปมยาวแหลมที่ก้นประเภทนี้มี
ลักษณะคล้ายกับภาชนะแบบแอมฟอร่า (amphorae) ซึ่งมักพบในแหล่งเรือจมในต่างประเทศโดยเฉพาะใน
แถบอินเดีย ตะวันออกกลางและยุโรป โดยภาชนะแบบแอมฟอร่า (amphorae) เป็นภาชนะที่ออกแบบเพื่อใช้
ในการขนส่งทางทะเลตั้งแต่สมัยกรีก – โรมัน และมีลักษณะคล้ายกับภาชนะแบบที่เรียกว่า “torpedo jar”
ซึ่งเป็นภาชนะดินเผาที่พบว่าผลิตขึ้น ในบริเวณอ่าวเปอร์เซีย ในช่วงราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒